

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

Катедра „Африканистика и Индо-тихоокеански изследвания“

ДЪРЖАВЕН ПИСМЕН ИЗПИТ ПО АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „АФРИКАНИСТИКА“

(Бакалаври 2025г./2026г.)

На държавния изпит по английски език за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ в специалност „Африканистика“ студентите трябва да покажат, че са покрили по време на четиригодишния си курс на обучение **ниво С1** на английски език съгласно Общата европейска референтна езикова рамка.

Държавният изпит се състои от **писмен изпит** със следните компоненти:

- I. Писмен изпит: **Граматичен и лексикален компонент** (тест). Времетраене: 1 час. Точки: 50
- II. Писмен изпит: **Английско-български превод на художествен текст от съвременен англоезичен автор (около 25 реда)** (за студентите, избрали англофонски модул) / **Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)** (за студентите, избрали франкофонски модул). Времетраене: 1 час. Точки: 20
- III. **Четене с разбиране и коментар върху обществено-политически текст**. Времетраене: 1 час. Точки: 20

Общ брой: 90т.

Писмен държавен изпит

А. Общо представяне

Цели

Писменият държавен изпит има за цел да установи доколко студентите умеят да четат, разбират и боравят със сложни публицистични текстове (актуални новини, анализи, коментари, изследвания), както и да умеят да предават сложни литературни текстове от английски на български език. Писменият изпит също цели да провери доколко студентите са усвоили основните граматически структури на английския език.

Формат

Писменият изпит съдържа следните компоненти:

- 1) Граматичен и лексикален компонент
- 2) Английско-български превод / Четене с разбиране
- 3) Коментар върху обществено-политически текст

Провеждане

Писменият изпит трае **3 ч.**, като всяка една от частите се състои от **1 час**. При провеждане на преводната част от изпита студентите имат право да използват речници на хартиен носител. По време на другите части използването на каквито и да е лексикографски източници не се приема.

Оценяване на писмения изпит

Писменият изпит носи **90 точки**, като всеки компонент носи различен брой точки (**50т., 20т., 20т.**).

Б. Съдържание, изисквания и оценяване по компоненти

I. Граматичен и лексикален компонент

Общо представяне

Компонентът, който тества компетентността за боравене с езика откъм граматика и лексика, проверява доколко студентите могат да:

- 1) **Разпознават сложни конструкции в контекста на изречения и по-дълъг текст.**
- 2) **Боравят с фразеологизми и идиоматични конструкции, които съставляват нужното ниво на боравене на езика.**
- 3) **Парафразират изречения с техни думи или по вече зададен модел, използвайки граматически и лексикални конструкции, изискуеми за тяхното ниво на владееене на езика.**
- 4) **Избират най-удачния лексикален и граматичен елемент сред синонимни ядра и устойчиви и неустойчиви словосъчетания.**

Граматичният и лексикален компонент се състои от най-разнообразни по вид упражнения (**Multiple Choice, Cloze Test, Sentence Transformation/Paraphrase**), които покриват изискуемия минимум за владееене на ниво C1 на английски език.

Оценяване на компонента „Граматичен и лексикален компонент“

Тестът „Граматичен и лексикален компонент“ се оценява върху **50 точки**.

II. А) Английско-български превод / Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)

Общо представяне

Английско-българският превод цели да установи какво е нивото на боравене на студентите както с английския език, така и с българския, и разглежда превода като съществен елемент в усвояването на нужното владееене на езика. Текстът е художествен, взет от традицията на съвременната африканска литература на английски език. От студентите се очаква да покажат завидни умения в предаването на оригинални идеи на техния роден език, с оглед на спецификите, които двата езика споделят и разграничават. Преводът тества граматични, лексикални и изреченски структури, които студентите трябва умело да разграничават и подбират съгласно контекста и спецификите на превеждания език.

Оценяване на преводния компонент

Компонентът „Превод“ се оценява на **20 точки**.

II. Б) Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)

Общо представяне

Компонентът „Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)“ се фокусира главно върху езиковата компетентност на студентите да:

- 1) **Разбират задълбочено информация от автентични публицистични текстове на оригинален, неадаптиран език**
- 2) **Извличат информация, която им е нужна за отговорите на съответните въпроси след текста.**
- 3) **Да откриват причинно-следствени връзки в текста и да сравняват изложени гледни точки.**

Информационният текст за разбиране е с обем **500-700 думи**, като засяга теми от културния, обществени или политическия живот на англофонските африкански държави. Студентите трябва да покажат, че умеят да извличат както основната, така и детайлната информация, необходима за цялостното осмисляне на съдържанието, от сложни оригинални източници. Този компонент цели да установи доколко студентите имат правилно възприятие на текстовите елементи, които носят съществено информационно съдържание. Тества се езиковата компетенция четене с информативна цел.

Този компонент изисква отговор на **десет въпроса** към избрания текст, които могат да бъдат формулирани като:

- **Отворени въпроси за анализиране на дадена дума или фраза от граматична и лексикална гледна точка.**
- **Отворени въпроси за предоставяне на синоними на вече дадена дума или фраза.**

Оценяване на компонента „Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)“

Компонентът „Четене с разбиране (лексикални и граматични въпроси)“ се оценява на **20 точки**.

IV. Четене с разбиране и коментар върху обществено-политически текст

Общо представяне

Компонентът „Четене с разбиране и коментар върху обществено-политически текст“ се фокусира върху:

- 1) **Умението на студентите да четат текст аналитично и да извличат по най-добрия начин нужната информация.**
- 2) **Умението да се формират сложни собствени разсъждения, базирани върху текста, и ориентирани към по-задълбочено разбиране на поставения проблем.**
- 3) **Умението на студентите да боравят със сложни фразеологизми и контекстуални елементи, изискуеми за тяхното ниво на владение на езика.**

Информационният текст е с обем **1300-1500 думи** и засяга съвременна тема от обществено-политическия живот на англофонските африкански държави. Студентите боравят с текста и се очаква да покажат задълбочени познания за културния, политическия и религиозен живот в Африка, с оглед на успешно преминалите подобни курсове по време на 4-годишното им обучение. Тества се езиковата компетенция четене с разбиране на задълбочен текст с тясна специфика.

Оценяване на компонента „Четене с разбиране и коментар върху обществено-политически текст“.

Компонентът „Четене с разбиране и коментар върху обществено-политически текст“ се оценява на **20 точки**.

Библиография

- Murphy, R. (2019). *English grammar in use* (5th ed.). Cambridge University Press.
- Azar, B. S. (2009). *Understanding and using English grammar* (4th ed.). Pearson Longman.
- Strunk, W., Jr. & White, E. B. (2000). *The elements of style* (4th ed.). Longman.
- Mongan, James Roscoe. *Practical English Grammar*. Legare Street Press, 2022.
- Mann, M. & Taylore-Knowles, S. (2008). *Destination C1 & C2: Grammar & vocabulary (with key)*. Macmillan Education.
- Eastwood, J. (1994) *Oxford Practice Grammar. With Answers*. Oxford University Press.
- Eastwood, J. (1994) *Oxford Guide to English Grammar*. Oxford University Press.
- Oxford Collocations Dictionary for Students of English. Oxford UP, 2002.
- English-Bulgarian Universal Dictionary. Английско-български универсален речник. София, PONS-BULGARIA, 2002.